

Sygn. akt III Ca 335/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk

Sędzia SO Krystyna Hadryś (spr.)

Sędzia SR del. Marcin Rak

Protokolant Iwona Reterska

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 23 grudnia 2013 r., sygn. akt I C 239/12

1 oddala apelację;

2 zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR del. Marcin Rak SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Krystyna Hadryś

UZASADNIENIE

Powód K. L. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 55 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty, a powód R. K. – zasądzenia od pozwanego kwoty 20 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za ból, cierpienia fizyczne i trwałe uszczerbek na zdrowiu spowodowany katastrofą w ruchu lądowym z dnia 8 października 2011 r. W uzasadnieniu powodowie podali, że w dniu 8 października 2011 r. w B. w województwie (...) miała miejsce katastrofa w ruchu lądowym spowodowana przez M. W. zamieszkałego w K., który prowadząc samochód z przyczepą stracił panowanie nad kierownicą i zderzył się z autobusem. Samochód, który prowadził M. W. należał do P. J., który ubezpieczył pojazd w pozwanym zakładzie ubezpieczeń.

W wyniku tego zdarzenia K. L. doznał obrażeń naruszających czynność narządów ciała na okres powyżej siedmiu dni. Przebywał w Regionalnym Szpitalu (...) w Ś. na Oddziale (...) od 8 października 2011 r. do 10 października 2011 r. W wyniku wypadku doznał złamania kompresyjnego kręgu L1, stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu oraz rany cięto-tłuczzonej okolicy ciemieniowej lewej. Doznane obrażenia są przyczyną bólu i cierpienia fizycznego

praz spowodowały uszczerbek na zdrowiu K. L.. Zastosowane leczenie w znacznym stopniu utrudnia normalne funkcjonowanie, gdyż powód nie może samodzielnie wykonywać najprostszych czynności.

W wyniku tego zdarzenia R. K. doznał obrażeń ciała naruszających czynności narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni – urazu głowy z raną tłuczoną okolicy ciemieniowej, stłuczenia klatki piersiowej oraz skręcenia kręgu szyjnego. Konieczne okazało się szycie ran na głowie, po których zostały szpecące blizny w widocznym miejscu, co utrudnia powodowi normalne funkcjonowanie w społeczeństwie. Do dnia dzisiejszego R. K. odczuwa silne bóle kręgów szyjnych.

W dniu 31 listopada 2011 roku K. L. wezwał pozwanego do zapłaty 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia, a R. K. – do zapłaty 20 000 zł, uprzedzając o zamiarze skierowania sprawy do sądu w przypadku odmowy. Pozwany wypłacił K. L. 5 000 zł, a R. K. – 1 000 zł.

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 kwietnia 2012 r. pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa i obciążenie powodów kosztami postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniósł, że po zgłoszeniu szkody zwrócił się do powodów o przedstawienie pełnej dokumentacji medycznej z procesu leczenia skutków wypadku. W odpowiedzi otrzymał jedynie kartę informacyjną z dnia 10 października 2011 r. z leczenia szpitalnego w Szpitalu (...) w Ś. oraz zaświadczenie lekarskie ze Szpitala w (...) Sp. z o.o. z dnia 30 listopada 2011 r. Dokumentacja wymagała uzupełnienia, lecz powodowie, mimo próśb pozwanego nie uzupełnili jej. Dlatego pozwany mógł im wypłacić jedynie takie kwoty, jakie były zasadne w oparciu o dokumenty, które posiadał, tj K. L. – 5 000 zł, a R. K. – 1 000 zł. Z tego względu pozwany uznał roszczenie za przedwczesne, wskazując, że pozwany nie dał powodom żadnych podstaw do jego wytoczenia, co powinno zostać uwzględnione przy rozliczeniu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy w Gliwicach zaskarżonym wyrokiem zasądził od pozwanej na rzecz powoda K. L. kwotę 45.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty; w pozostałym zakresie powództwo oddalił; zasądził od pozwanej na rzecz powoda R. K. kwotę 29.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty od kwoty 9.000 zł i z ustawowymi odsetkami od dnia 30 listopada 2013 roku do dnia zapłaty od kwoty 20.000 zł; zasądził od pozwanej na rzecz powoda K. L. kwotę 2314, 88 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; zasądził od pozwanej na rzecz powoda R. K. kwotę 3267,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 2642,31 zł tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych; nakazał pobrać od powoda K. L. z zasądzonych na jego rzecz roszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 580,01 zł tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że w dniu 8 października 2011 roku w B. w województwie (...) doszło do katastrofy w komunikacji z winy użytkownika samochodu, którego samoistny posiadacz posiadał ubezpieczenie OC w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Samochód dachował i zderzył się z autobusem. W wyniku tej katastrofy poszkodowani zostali powodowie – pasażerowie samochodu.

K. L., wówczas 31 letni, w wyniku wypadku doznał obrażeń kręgosłupa oraz głowy z jej stłuczeniem. Został przewieziony do SP ZOZ w Ś. (...) Szpitala (...), gdzie hospitalizowano go przez dwa dni na Oddziale (...). Rozpoznano u niego złamanie kompresyjne kręgu L1, stłuczenie głowy ze wstrząśnieniem mózgu oraz ranę cięto-tłuczoną okolicy ciemieniowej lewej. Przed wypadkiem K. L. chorował na zeszywniające skręcenie kręgosłupa, w związku z którym ma widoczne w badaniu RTG skostnienia stawów międzywyrostkowych i mostki kostne pomiędzy bocznymi krawędziami trzonów. K. L. obecnie nie potrafi się wyprostować. Z powodu uszkodzeń powłok czaszki i szpecącej blizny na głowie doznał 2% trwałego uszczerbku na zdrowiu. Złamanie kręgu L1 skutkowało 15% trwałym uszczerbkiem na zdrowiu powoda. Rokowania powoda są dobre. Dalszych skutków wypadku nie należy się spodziewać. W wyniku wypadku u K. L. wystąpiły zaburzenia adaptacyjne pod postacią reakcji mieszanej lękowo-depresyjnej. Z tego powodu doznał 5 % trwałego uszczerbku na zdrowiu. Powód w początkowej fazie leczenia zawiesił prowadzoną wcześniej działalność gospodarczą. Od dwóch miesięcy pracuje, jako handlowiec. Przed wypadkiem powód chodził wyprostowany. W jego schorzeniu istotną rolę odgrywa aktywność fizyczna, którą praktykował, obecnie może jedynie chodzić na basen. Nie jest w stanie przejść więcej niż 300 metrów ani długo stać. Syn K. L. ma obecnie 3 i pół roku. Powód jest rozwiedziony

i nie mieszka ze swoim dzieckiem. Po wypadku przez trzy miesiące nie miał z nim w ogóle kontaktu, bo nie mógł dojechać na spotkanie z nim.

R. K., w dniu wypadku 36 letni, został z miejsca zdarzenia przewieziony do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego SP ZOZ w Ś. (...) Szpitala (...). Ze szpitala wyszedł w dniu 10 października 2010 r. z rozpoznaniem: otwarta rana powłok głowy, inne powierzchowne urazy ściany tylnej klatki piersiowej. W wyniku wypadku R. K. doznał obrażeń ciała-głowy z jej zranieniem, urazu kręgosłupa szyjnego i klatki piersiowej. Powód ma ograniczoną ruchomość odcinka szyjnego kręgosłupa w lewo o 1/3 zakresu. Rokowania powoda w zakresie poprawy stanu zdrowia w odcinku szyjnym są mierne, nie należy oczekiwać poprawy. Powód doznał 15 % trwałego uszczerbku na zdrowiu z powodu skręcenia kręgosłupa szyjnego z następstwami R. K. przebywał od dnia 10 października 2011 r. do 30 listopada 2011 r. na zwolnieniu lekarskim. W okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim do powoda przychodziła jego sąsiadka, która jest pielęgniarką. Pomagała mu w codziennych czynnościach. Przez trzy dni nosił kołnierz ortopedyczny. Po powrocie do pracy powód zmienił stanowisko na półtora roku. Zaczął pracować przy rozładunku robotów, co było lżejszą fizycznie pracą od wykonywanej przez niego poprzednio pracy spawacza. Na stanowisko spawacza powrócił w lutym 2013 r.

W dniu 30 listopada 2011 r. powodowie wystosowali do pozwanego wezwania do zapłaty zadośćuczynienia za doznane przez nich krzywdy. Wskazali termin zapłaty na dzień 31 grudnia 2011 r. W dniu 13 stycznia 2012 r. pozwany wypłacił powodowi K. L. zadośćuczynienie w kwocie 5 000 zł, a powodowi R. K. – 1 000 zł. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany wzywał powodów do dołączenia dokumentacji medycznej.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo K. L. należało uznać za częściowo uzasadnione, a powództwo R. K. za zasadne w całości. W przedmiotowej sprawie odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku w sferze zdrowotnej powodów nie była kwestią sporną. Spór ograniczał się do ustalenia wysokości zadośćuczynienia. Sąd uznał, że przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że K. L. na skutek wypadku doznał cierpień fizycznych oraz psychicznych, był hospitalizowany oraz wymagał rocznego leczenia gorsetem ortopedycznym. Do pełnego powrotu do zdrowia nadal nie doszło. Nie mógł widywać się z dzieckiem, a kiedy już udało mu się zorganizować z nim spotkanie przez pół roku nie mógł aktywnie brać w nim udziału. Jednocześnie powód stracił klientów, gdyż nie był w stanie wykonywać pracy i dopiero przed paroma miesiącami udało mu się znaleźć alternatywne zatrudnienie. Unieruchomienie K. L. na pół roku, a następnie ograniczenie jego możliwości ruchowych na kolejne pół roku miało zatem skutki w każdej sferze życia powoda. Obecnie powód nie jest w stanie chodzić prosto, gdyż uaktywniło się jego schorzenie samoistne. Okoliczności tej jednak Sąd nie brał pod uwagę ustalając wymiar należnego zadośćuczynienia, gdyż skutki związane z samoistnym schorzeniem powoda nie mieszczą się w normalnym następstwach wypadku, za który pozwany ponosi odpowiedzialności. Odnośnie R. K. postępowanie wykazało, że powód także był hospitalizowany. Miał sztytą ranę na głowie i doszło u niego do skręcenia odcinka szyjnego kręgosłupa, czego skutki odczuwa do dziś i nie można spodziewać się poprawy stanu zdrowia w tej mierze. Powód odczuwał ból podczas leżenia i siedzenia. Do tej pory nie jest w stanie w pełni skrócić szyi, a podczas skrętu w lewo szyja go boli. Sąd wziął pod uwagę także wiek powodów (33 i 38 lat) i wskazał, że obaj są młodymi mężczyznami, w sile wieku. Wypadek ograniczył ich możliwości życiowe, a w przypadku R. K. nie można spodziewać się, by dolegliwości ustąpiły. Dlatego mając na uwadze, że zadośćuczynienie jest świadczeniem jednorazowym, uwzględniając rozmiar doznanych przez powodów krzywd, okres naruszenia prawidłowego funkcjonowania ich narządów, stopień natężenia cierpień fizycznych i psychicznych oraz ich długotrwałość, nasilenie bólu, stopień doznanego trwałego uszczerbku na zdrowiu (K. L. – 22%, R. K. – 15%), wiek powodów oraz rokowania na przyszłość, Sąd doszedł do przekonania, że dostatecznym zadośćuczynieniem pieniężnym dla K. L. będzie kwota 50 000 zł, a dla R. K. – 30 000 zł. Poza sporem pozostawało, że przed procesem pozwany wypłacił K. L. kwotę 5 000 zł, a R. K. kwotę 1 000 zł. Wobec powyższego na mocy wyżej powołanych przepisów zasądzono od pozwanego kwoty tytułem zadośćuczynienia: 45 000 zł dla K. L. i 29 000 zł dla R. K.. W stosunku do powoda K. L. żądanie zasądzenia należności głównej w pozostałym zakresie oddalono. O ustawowych odsetkach, orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 455 k.c. zasądzając je od zasądzonych kwot od dnia 14 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu. O kosztach w stosunku do powoda K. L. orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Na podstawie art. 83 ust 2 w związku z art. 113 o kosztach

sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobranie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwoty 2642,31 zł tytułem części nie uiszczonych wydatków powstałych w sprawie a w przypadku powoda 580,01 zł z zasądnego świadczenia. O kosztach w stosunku do powoda R. K. orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. nakładając na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana zaskarżając go w pkt. 3), 5) i 6) i zarzucając mu uwzględnienie rozszerzonego przez powoda R. K. powództwa, pomimo iż roszczenie to nastąpiło z naruszeniem przepisów proceduralnych w szczególności art.207§ 7 i 225 k.p.c. Wniosła o zmianę wyroku poprzez oddalenie roszczeń powoda R. K. ponad kwotę 9.000zł i odpowiednie do tego rozstrzygnięcie o kosztach procesu w tym kosztach zastępstwa procesowego za I instancję oraz obciążenie powoda kosztami postępowania apelacyjnego przy uwzględnieniu kosztów zastępstwa procesowego. Wskazała, że rozszerzenie powództwa było niedopuszczalne, albowiem zostało złożone po zamknięciu postępowania, a nadto Sąd nie zarządził wymiany pism między stronami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela w całości i uznaje za swoje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ten ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Orzekając Sąd Rejonowy nie uchybił zasadom logicznego rozumowania, ani też doświadczenia życiowego. Wnioski Sądu pierwszej instancji, co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie, a zaoferowanych przez obie strony.

Rozpatrując zarzut naruszenia prawa procesowego objętego regulacją art.207§ 7 i 225 k.p.c. stwierdzić należy, że stanowisko prezentowane w apelacji jest bezzasadne.

Zgodnie z art. 207 § 3 k.p.c. przewodniczący może, także przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę, zobowiązać strony do złożenia dalszych pism przygotowawczych, oznaczając porządek składania pism, termin, w którym należy je złożyć, i okoliczności, które mają być wyjaśnione. W toku sprawy złożenie pism przygotowawczych następuje tylko wtedy, gdy sąd tak postanowi, chyba że pismo obejmuje wyłącznie wniosek o przeprowadzenie dowodu. Sąd może wydać postanowienie na posiedzeniu niejawnym, natomiast § 7 stanowi, iż odpowiedź na pozew złożona z naruszeniem § 2 podlega zwrotowi; zwrotowi podlega także pismo przygotowawcze złożone z naruszeniem § 3.

Odnosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, iż do pism nieobjętych działaniem art. 207 § 3 zdanie drugie k.p.c. należy ponadto zaliczyć pisma obejmujące akty dyspozycji materialnej stron takie jak zmiana powództwa, cofnięcie pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia, uznanie powództwa, jak i rozszerzenie powództwa. Zasadnie przyjmuje się w doktrynie, że wprowadzone w art. 207 § 3 zdanie drugie ograniczenie nie wyłącza możliwości stron informowania sądu o zaistnieniu okoliczności mających wpływ na tok postępowania i w związku z tym występowania w piśmie procesowym z właściwymi wnioskami. W każdym czasie strona może bowiem wnieść pismo procesowe, w którym np. zawrze wniosek o: zawieszenie postępowania, jego umorzenie, zabezpieczenie powództwa, jego zmianę i cofnięcie pozwu. Wobec czego stwierdzić należy, iż rozszerzenie powództwa nie jest pismem przygotowawczym w rozumieniu powyżej wskazanego przepisu, wobec czego sąd nie może na podstawie wskazanej w apelacji regulacji, zwrócić go stronie powodowej.

Należy ponadto podkreślić, że zmiana powództwa w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji dopuszczalna jest w każdym stanie sprawy, natomiast wobec treści art. 225 k.p.c. Sąd może zamkniętą rozprawę otworzyć na nowo. Sąd Odwoławczy uznał, że nieprawdziwym jest twierdzenie apelującego, iż Sąd uwzględnił powództwo, pomimo iż zostało ono złożone po zamknięciu rozprawy, albowiem Sąd Rejonowy prawidłowo otworzył rozprawę na której nastąpiło dopuszczalne rozszerzenie powództwa. Pismo rozszerzające powództwo doręczone zostało stronie pozwanej, zostało prawidłowo opłacone i spełniało warunki formalne z art. 126 k.p.c.

Na marginesie wskazać należy, iż pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, prawidłowo zawiadomionego terminie rozprawy, nie złożył zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c., wobec czego nie przysługuje mu prawo do powoływania się na uchybienia procesowe w dalszym toku postępowania.

Z tych względów apelacja podlegała oddaleniu po myśli art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c. oraz art. 108§ 1 k.p.c., w związku z § 6 ust.5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądając od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR(del.) Marcin Rak SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Krystyna Hadryś